

Miten toimii palkkakehityksen mikrodynamiikka Suomen työmarkkinoilla?

Antti Kauhanen

Mika Maliranta

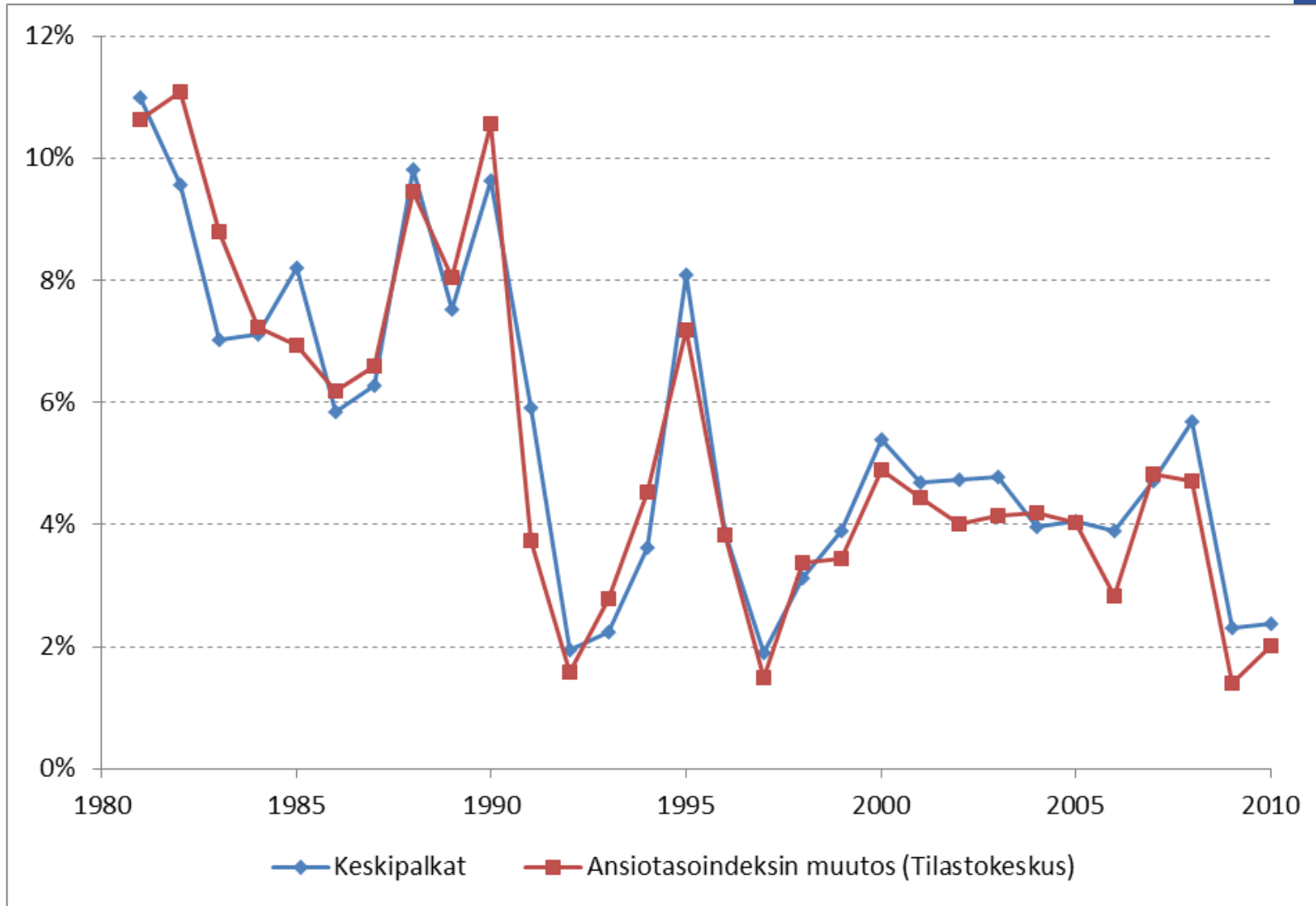
Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos

29.11.2012

Yhteenveto

- Keskipalkkojen kehitys piilottaa taakseen erilaisten rakennemuutosten vaikutukset
 - Pitkällä aikavälillä tehtävärakenteiden muutoksella on ollut merkittävä positiivinen vaikutus ansiokehitykseen teollisuudessa (mutta ei esim. kaupan alalla)
=> Tehtävärakenteiden muutos kiihdyttää tuottavuuden ja talouden kasvua
 - Lyhyellä aikavälillä henkilörakenteiden muutokset vaimentavat keskipalkkojen vaihtelua yli suhdanteiden
 - Jatkajien palkat ovat myötäsyklisiä
 - Liukumalla tärkeä osa jatkajien palkkakehityksessä
- => Keskipalkat antavat harhaisen kuvan palkkajäykkydestä

Teollisuuden palkat

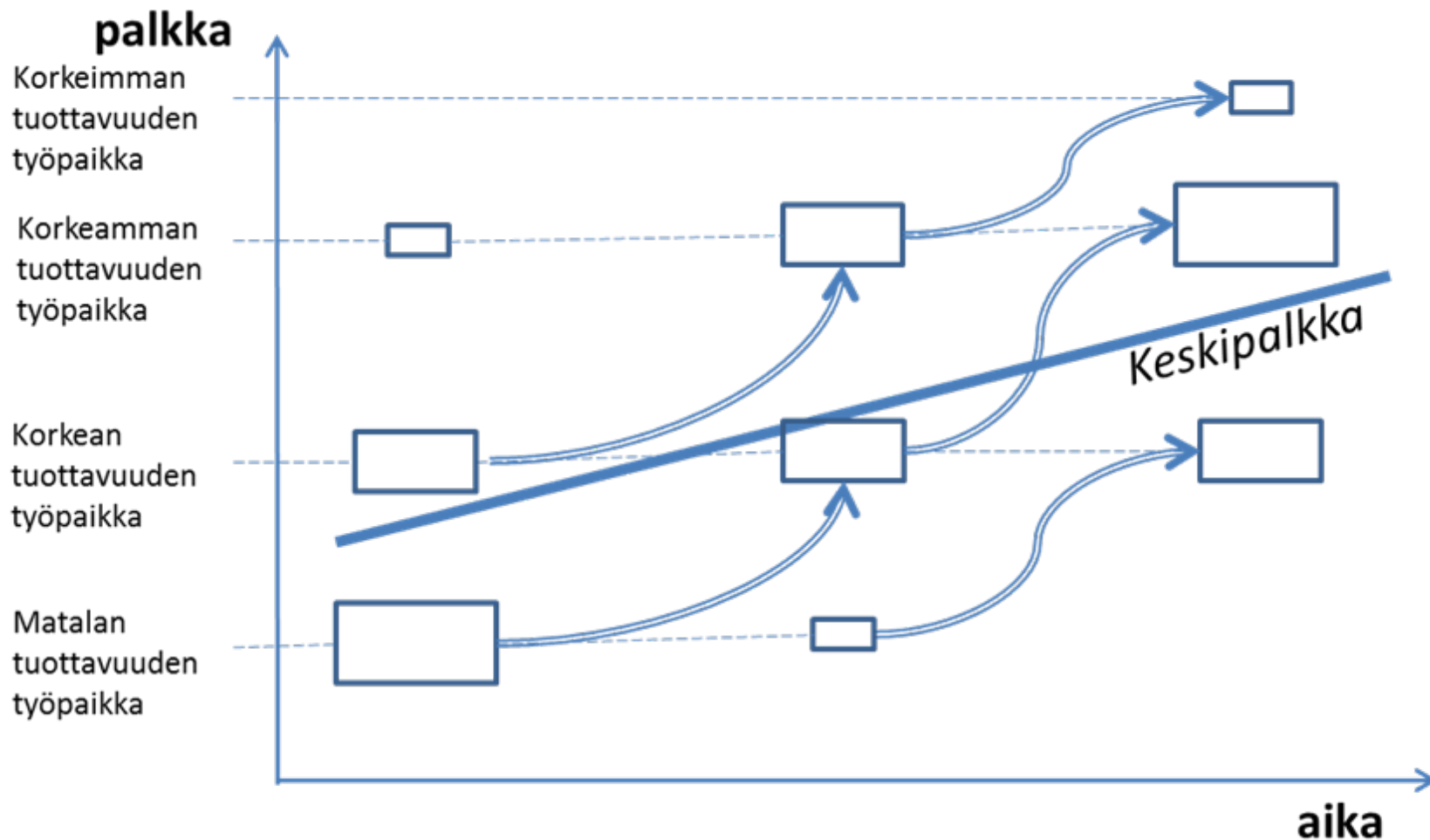
Mistä keskipalkkojen muutos muodostuu?

- Palkkojen muutos jaetaan osiin:
 1. ”Jatkajien” (saman yrityksen samoissa tehtävissä) palkkojen kasvu
 2. Työpanoksen tuottavuuden kasvu **tehtävärakenteiden** muutoksen takia
 3. Keskipalkan muutos **henkilörakenteen** muutoksen takia

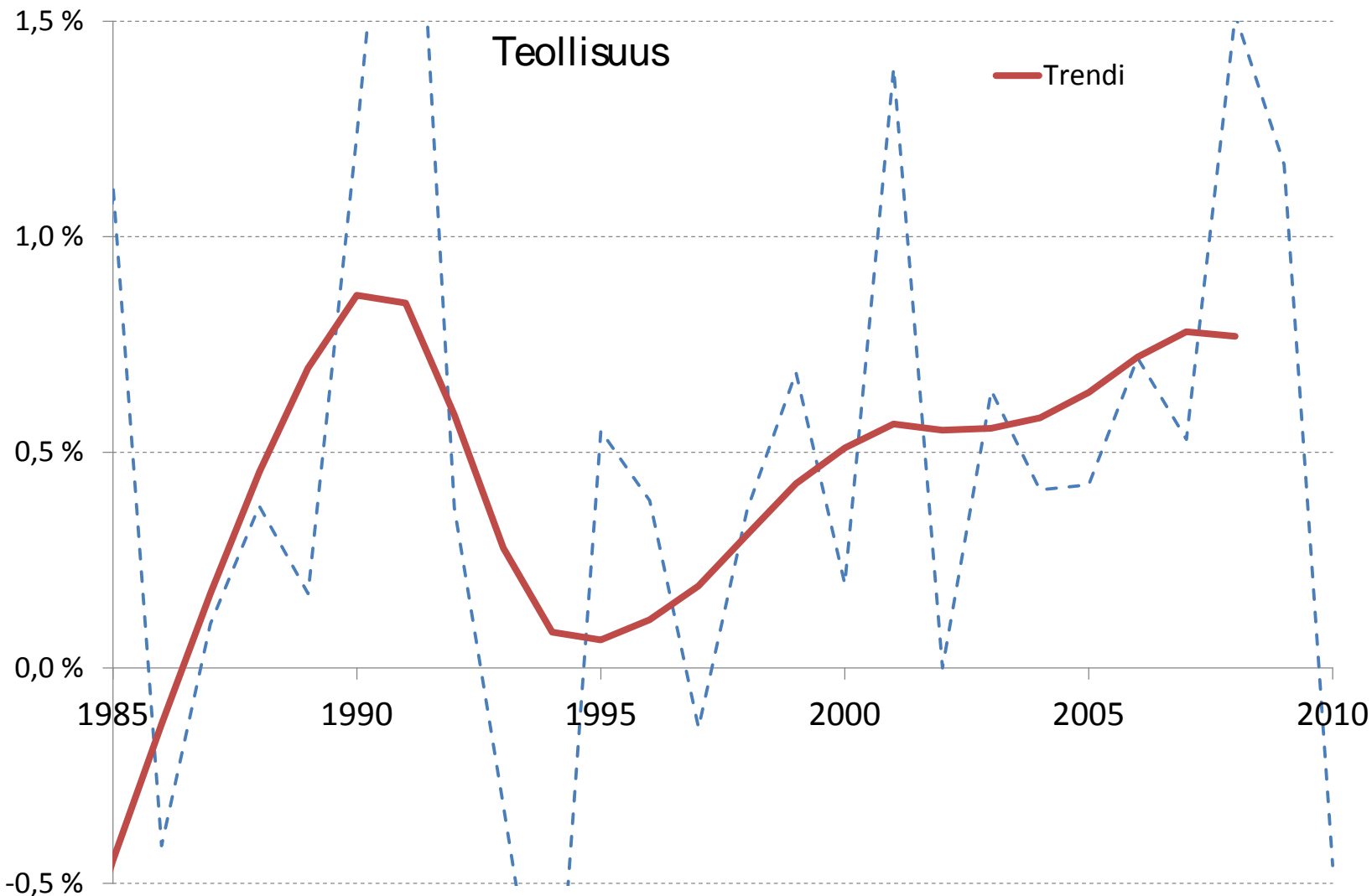
Teollisuuden palkkakehitys 1995-2010

- Keskipalkat nousivat keskimäärin 3.91 %
- Jatkajien palkat nousivat keskimäärin 4.17 %
- Rakennemuutoksien vaikutus oli -0.22%
 - Tehtävärakenteiden muutos +0.56%
 - Korkeapalkkaisten tehtävien osuus kasvoi (ammattirakenteiden ja yritysraenteiden muutos)
 - Henkilörakenteiden muutos -0.78%
 - Uusien työntekijöiden palkat vanhoja työntekijöitä alhaisemmat

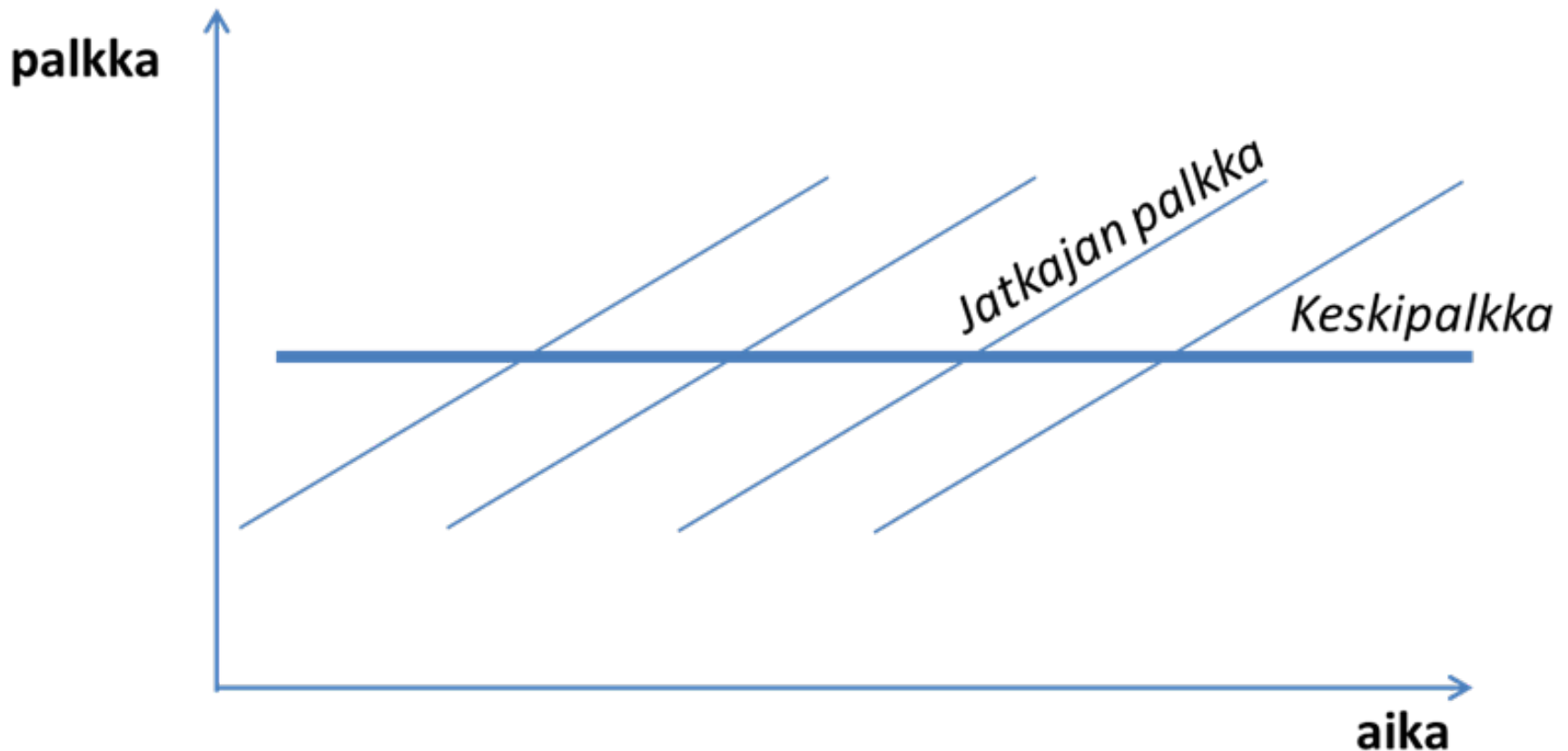
Tehtävärakenteiden muutos nostaa keskiansioita

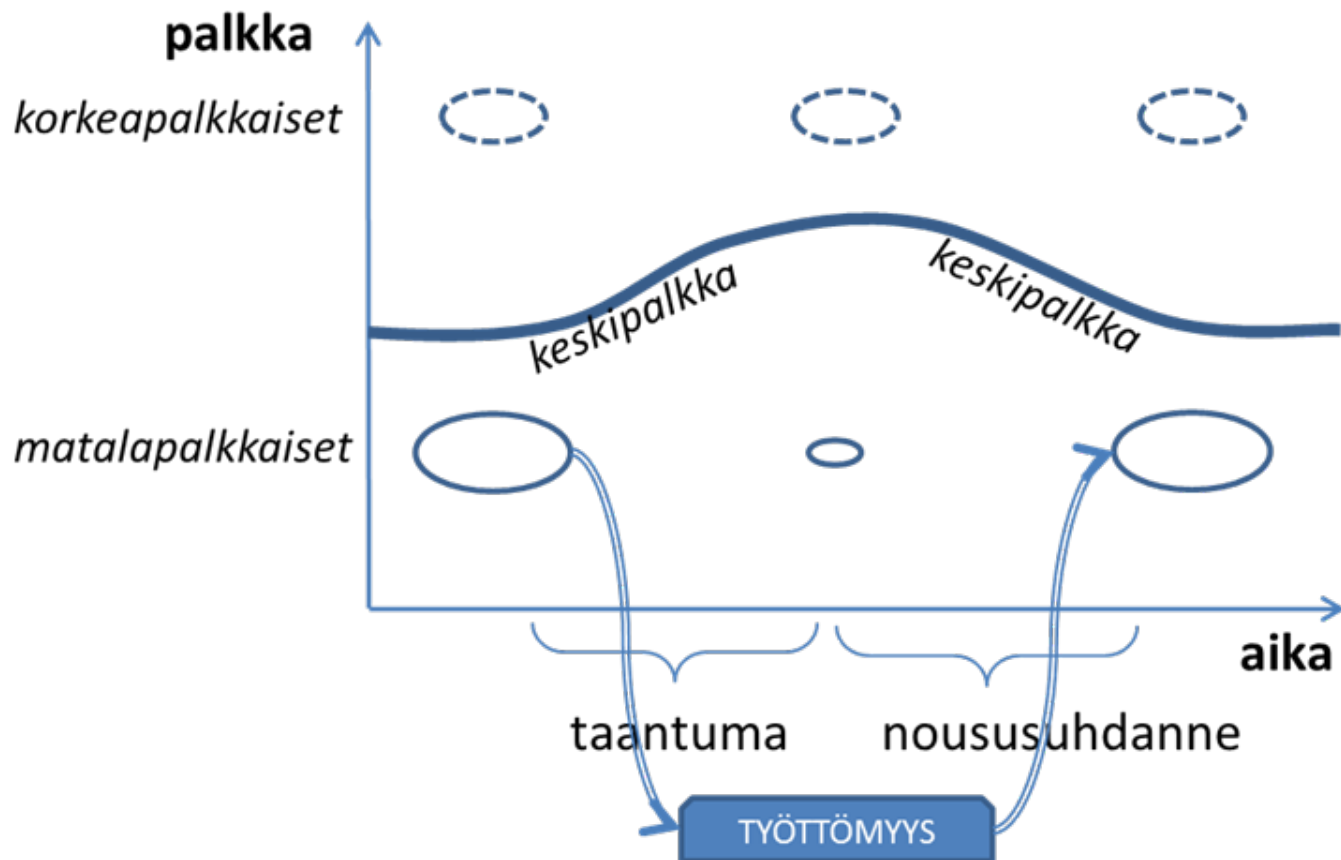
Tehtävärakenteiden muutos nostaa keskiansioita 0.56% vuodessa

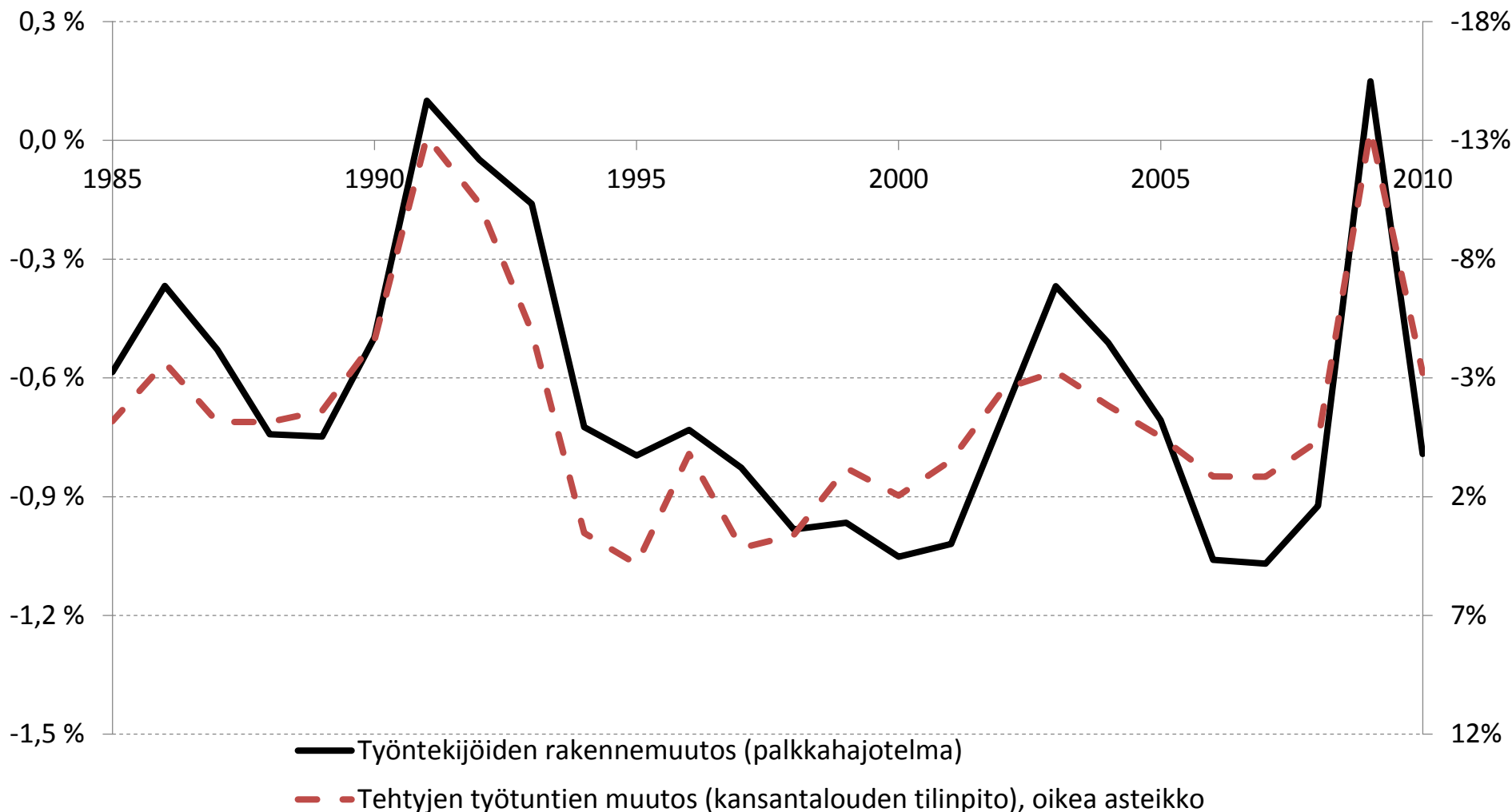
Jatkajien palkat kohoavat keskipalkkaa nopeammin

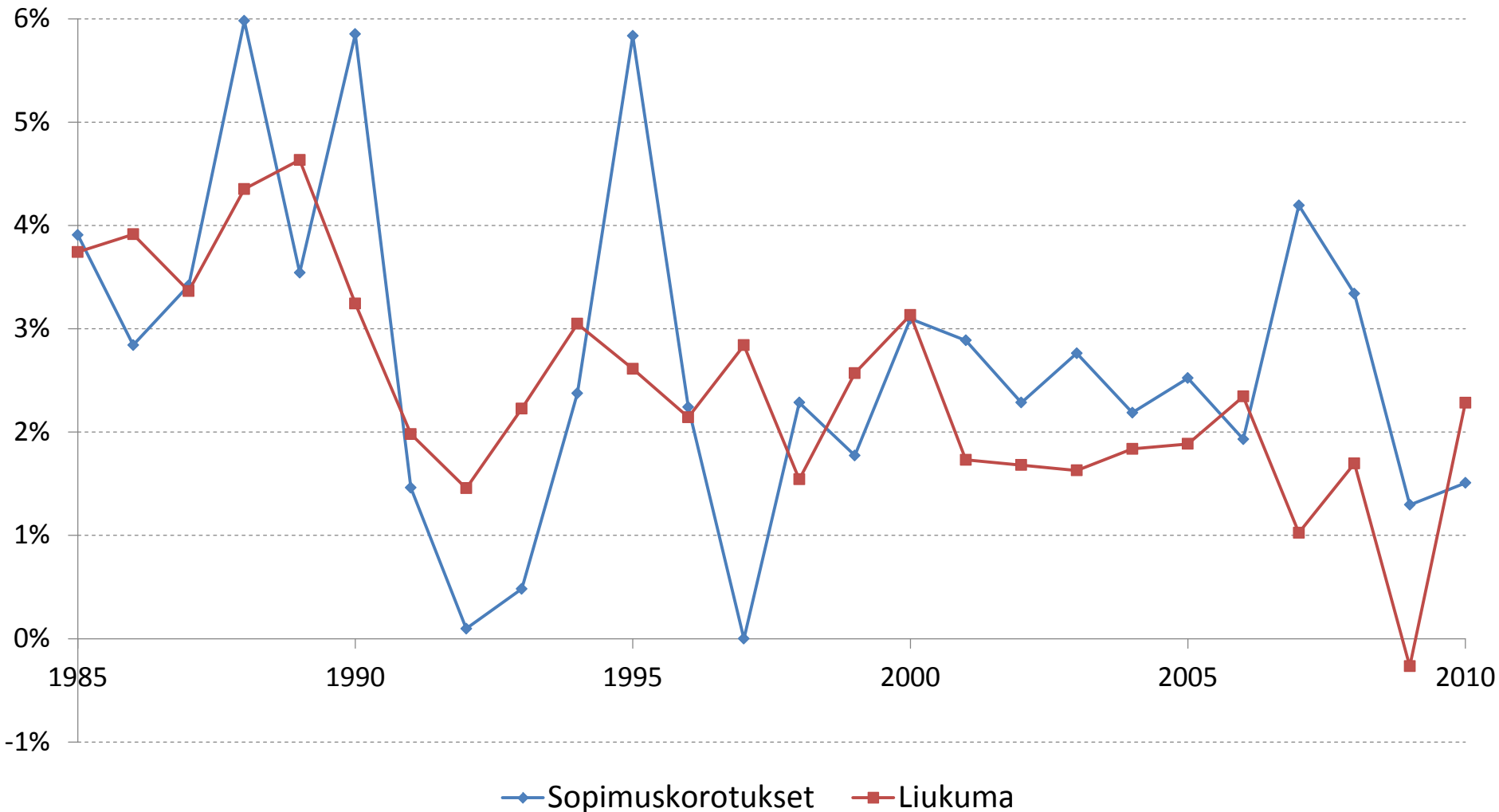
Henkilörakenteiden muutos vaimentaa keskiansioiden kehitystä

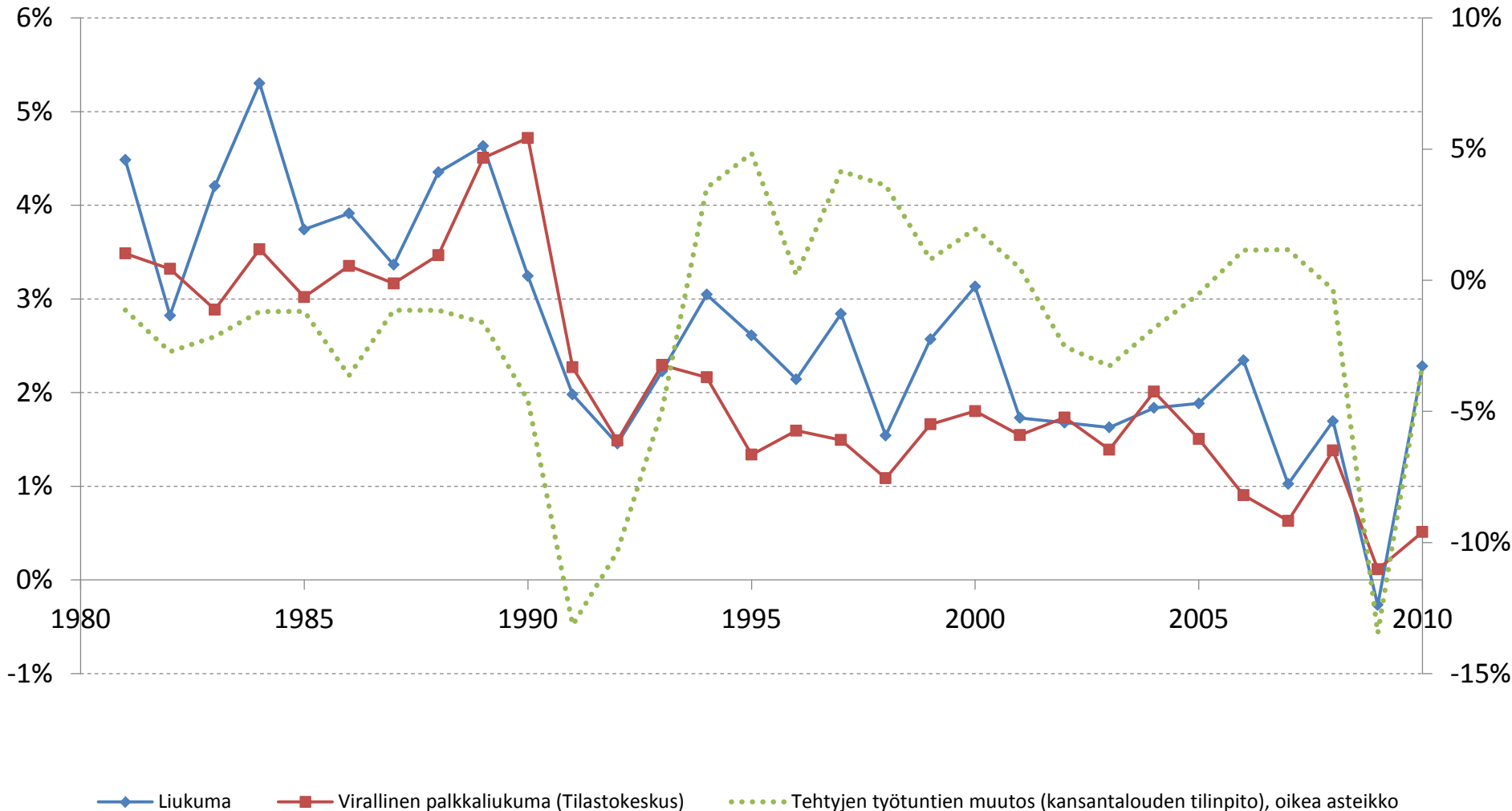
Henkilörakenteiden muutos hidastaa ja tasoittaa keskiansioiden kehitystä

Palkkaliukuma merkittävä osa ”jatkaajien” palkkakehitystä

”Jatkajien” liukuma keskimääräistä myötäsyklisempi

Toimialoittaisia eroja

	Teknolomiteol.	Muu teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Hotelli ja ravintola	Rahoitus ja vakuutus	Muu palvelu
Keskitulot	4.05	3.72	3.4	3.19	3.29	3.84	3.47
Jatkajien tulot	4.37	4.03	4.48	4.14	4.02	4.32	4.34
Rakennemuutos: Työpaikat	0.71	0.22	-0.15	-0.27	0.22	0.28	0.08
Rakennemuutos: Palkansaajat	-0.95	-0.52	-0.83	-0.77	-0.96	-0.87	-0.94

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, **teknologiateollisuus**, %-yksikköä

TEKNOLOGIATEOLLISUUS	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	4.05			4.08		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.37			4.71		
Rakennemuutokset	-0.25	0.71	-0.95	-0.55	0.32	-0.87
osuussiirtymät	0.73	0.77	-0.04	0.31	0.34	-0.03
tulo	-1.15	-0.05	-1.10	-0.94	0.14	-1.08
poistuminen	0.17	-0.01	0.19	0.08	-0.16	0.24
Ristitermit	-0.08	-0.01	-0.06	-0.09	-0.04	-0.05
sisäinen	-0.03	-0.02	-0.01	-0.04	-0.05	0.01
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.12	-0.01	-0.11	-0.10	0.00	-0.11
poistuminen	0.07	0.01	0.06	0.06	0.01	0.05

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, **muu teollisuus**, %-yksikköä

MUU TEOLLISUUS	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.72			4.04		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.03			4.08		
Rakennemuutokset	-0.30	0.22	-0.52	-0.02	0.29	-0.32
osuussiirtymät	0.14	0.14	-0.01	0.03	0.05	-0.01
tulo	-0.91	0.01	-0.92	-0.58	0.15	-0.73
poistuminen	0.47	0.06	0.41	0.52	0.09	0.42
Ristitermit	-0.01	0.01	-0.02	-0.01	0.01	-0.02
sisäinen	0.02	0.01	0.02	0.02	0.00	0.01
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.12	0.00	-0.11	-0.07	0.00	-0.07
poistuminen	0.08	0.00	0.08	0.05	0.00	0.04

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, rakentaminen %-yksikköä

RAKENTAMINEN

	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.40			1.72		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.48			2.08		
Rakennemuutokset	-0.98	-0.15	-0.83	-0.21	0.21	-0.42
osuussiirtymät	0.07	0.07	0.00	0.30	0.31	-0.01
tulo	-2.06	-0.72	-1.34	-1.47	-0.30	-1.17
poistuminen	1.01	0.50	0.51	0.96	0.20	0.76
Ristitermit	-0.10	-0.05	-0.06	-0.15	-0.07	-0.08
sisäinen	-0.01	-0.02	0.01	-0.14	-0.07	-0.07
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.20	-0.02	-0.18	-0.15	-0.01	-0.15
poistuminen	0.10	0.00	0.11	0.14	0.00	0.14

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, kauppa, %-yksikköä

KAUPPA	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.19			3.09		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.14			3.61		
Rakennemuutokset	-1.04	-0.27	-0.77	-0.57	-0.17	-0.39
osuussiirtymät	-0.36	-0.36	-0.01	-0.46	-0.47	0.00
tulo	-1.31	-0.04	-1.27	-1.01	-0.08	-0.93
poistuminen	0.64	0.13	0.51	0.91	0.38	0.53
Ristitermit	0.09	0.14	-0.05	0.04	0.07	-0.03
sisäinen	0.15	0.14	0.01	0.09	0.08	0.01
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.12	0.00	-0.12	-0.10	0.00	-0.10
poistuminen	0.06	0.00	0.06	0.06	-0.01	0.06

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, hotelli ja ravintola, %-yksikköä

HOTELLI JA RAVINTOLA

	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.29			2.81		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.02			3.32		
Rakennemuutokset	-0.75	0.22	-0.96	-0.52	-0.02	-0.50
osuussiirtymät	0.18	0.21	-0.02	0.03	0.03	0.00
tulo	-1.32	-0.07	-1.25	-0.98	-0.11	-0.87
poistuminen	0.39	0.08	0.31	0.43	0.06	0.37
Ristitermit	0.02	0.04	-0.02	0.01	0.02	-0.01
sisäinen	0.08	0.04	0.04	0.05	0.02	0.02
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.12	0.00	-0.12	-0.10	0.00	-0.10
poistuminen	0.06	0.00	0.06	0.07	0.00	0.06

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, rahoitus ja vakuutus, %-yksikköä

RAHOITUS JA VAKUUTUS

	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.84			3.99		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.32			4.28		
Rakennemuutokset	-0.59	0.28	-0.87	-0.22	0.10	-0.33
osuussiirtymät	0.31	0.33	-0.02	0.18	0.18	-0.01
tulo	-0.60	0.15	-0.76	-0.38	0.03	-0.41
poistuminen	-0.30	-0.20	-0.10	-0.02	-0.11	0.09
Ristitermit	0.11	0.12	-0.01	-0.07	-0.03	-0.04
sisäinen	0.12	0.12	0.00	-0.06	-0.04	-0.02
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.05	0.00	-0.06	-0.04	0.00	-0.04
poistuminen	0.05	0.00	0.04	0.04	0.01	0.02

Toimialoittaisia eroja

Keskipalkkojen muutoksen osatekijät, muu palvelu, %-yksikköä

MUU PALVELU

	Vuodet 2000-2010			Vuodet 1990-2000		
	Totaali	Rakennemuutokset		Totaali	Rakennemuutokset	
		Työpaikat	Palkansaajat		Työpaikat	Palkansaajat
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Keskitulot	3.47			2.90		
Jatkajien tulot (sisäinen)	4.34			3.88		
Rakennemuutokset	-0.86	0.08	-0.94	-1.01	-0.35	-0.66
osuussiirtymät	-0.08	-0.08	-0.01	-0.23	-0.23	0.00
tulo	-0.91	0.37	-1.28	-1.61	-0.44	-1.17
poistuminen	0.14	-0.21	0.35	0.83	0.31	0.51
Ristitermit	0.00	0.03	-0.03	0.03	0.07	-0.04
sisäinen	0.05	0.03	0.02	0.08	0.08	0.00
osuussiirtymät	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
tulo	-0.17	-0.01	-0.16	-0.16	-0.01	-0.14
poistuminen	0.11	0.01	0.10	0.10	0.00	0.11